

Forskningsetisk utvalg ved NTNU

(e-phorte 2014/16956)

Rapport for virksomheten i 2015

I henhold til mandatet for Forskningsetisk utvalg skal utvalget avgi en årlig rapport om sin virksomhet til rektor.

Årsrapporten har følgende disposisjon:

1. Innledning
2. Saker som utvalget har arbeidet med
3. Presentasjoner fra utvalget internt i NTNU og eksternt
4. Oversikt over møter i 2015

1. Innledning

Rektor oppnevne et Forskningsetisk utvalg ved NTNU i september 2014.

Utvalgets sammensetting er som følger:

Professor Lars Johan Vatten, Leder

Institutt for samfunnsmedisin, Det medisinske fakultet, NTNU

*Professor May Thorseth, Nestleder**

Institutt for filosofi og religionsvitenskap, Humanistisk fakultet, NTNU

Professor Guttorm Sindre

Institutt for datateknikk og informasjonsvitenskap, Fakultet for informasjonsteknologi, matematikk og elektroteknikk, NTNU

Professor Ingrid Bouwer Utne

Institutt for marin teknikk, Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi, NTNU

Førsteamanuensis (jus) Sigmund Simonsen

Luftkrigsskolen

*Utvalget hadde ett møte i 2014, og på dette møtet ble May Thorseth valgt som nestleder.

Sekretariatet for Forskningsetisk utvalg ivaretas av koordinator og seniorrådgiver Ragnhild Lofthus (prorektors forskningsstab) og rådgiver (jurist) Didrik Tårnesvik (personalavdelingen). Forskningsetisk utvalg har et eget mandat og reglement, og det foreligger også rutiner for saksbehandling ved fakultetene ved mistanke om uredelighet i forskning (framlagt for NTNUs styre 12.06.14, e-phorte 2014/16956).

Arbeidsform for utvalget har vært møter med fullt utvalg, og i tillegg forberedende møter mellom sekretariat og leder. Videre har det vært e-postutveksling mellom møtene. Det blir skrevet referater fra møtene i utvalget.

2. Saker som utvalget har arbeidet med

Det helt nye Forskningsetiske utvalget har vært opptatte av å utvikle relevant kompetanse for arbeidet i utvalget. Derfor ble prof. em. Svein Erik Gisvold invitert til å presentere erfaringer fra sitt arbeid med forskningsetikk i møte i mars 2015. Utvalgets medlem Sigmund Simonsen har også presentert noen erfaringer fra sin befatning med forskningsetiske saker. Begge disse innleggene var verdifulle for felles refleksjon og diskusjon i møtet.

Det ble sendt brev til de nasjonale forskningsetiske komiteene i februar 2015 med informasjon om opprettelse av utvalget og med innspill til det nasjonale «Forskningsetisk forum» som arrangeres årlig. Konferanser og seminarer med faglig påfyll og drøftinger av prinsipielle forskningsetiske tema er viktig, likeså er deling av «beste praksis» i håndtering av komplekse forskningsetiske saker interessant for institusjoner med forskningsetiske utvalg.

Sekretariatet for utvalget har hatt kontakt med leder og sekretær for Forskningsetisk utvalg ved Universitetet i Oslo, og også med sekretær for tilsvarende utvalg i Tromsø. Det er en interesse for å utvikle samarbeid mellom sekretariater, ikke minst i forbindelse med å dele «beste praksis», men interessen har ikke medført konkret samarbeid ennå.

Den store saken som Forskningsetisk utvalg har arbeidet med i flere møter i 2015, er høringen tilknyttet revisjon av forskningsetikkloven. Utvalget har også vært representert og har deltatt med innlegg og i diskusjonen i møter i Oslo der Forskningsetikkloven har vært tema (8. juni, 18. september og 23. september). I tillegg til flere møter i utvalget i september og oktober, har det vært arbeidet mellom møtene med e-postutveksling mellom utvalgets medlemmer og sekretariat. Utvalget har selv fremmet synspunkter på forskningsetikkloven og har også inkludert synspunkter fra høringsrunde til alle fakulteter ved NTNU. Forskningsetisk utvalg fulgte dermed opp sitt mandat, og ga Rektor råd vedrørende NTNUs uttalelse til revisjon av forskningsetikkloven.

Forskningsetisk utvalg har ikke arbeidet med konkrete saker tilknyttet mistanke om uredelighet i forskning i 2015. Det har ikke kommet noen henvendelser om dette fra «linja» (rektor, dekaner, instituttledere) eller fra enkeltforskere. Imidlertid har det vært en henvendelse fra en ph.d. kandidat til utvalgets leder om en konkret sak. Hvorvidt dette kommer til å bli en sak for utvalget er det foreløpig for tidlig å vite noe om.

3. Presentasjoner fra utvalget internt i NTNU og eksternt

Det nye Forskningsetiske utvalg ble presentert i dekanmøtet 14. oktober 2014, og i Forskningsutvalget 13. februar 2015.

Sekretariatet for det Forskningsetiske utvalget deltok i konferansen «Å gjøre det riktige: Forskningsinstitusjonenes ansvar for forskningsetikk» i Det norske vitenskapsakademi 8. juni 2015 i Oslo.

Forskningsutvalget var representert ved nestleder og sekretariat i De nasjonale forskningsetiske komiteenes «Forskningsetisk forum» den 18. september 2015 i Litteraturhuset i Oslo. Tema var forskningsetiske retningslinjer og forskningsetikkloven, samt institusjonens ansvar for forskningsetikk. Nestleder May Thorseth hadde en presentasjon av utvalget på møtet.

Sekretariatet for det Forskningsetiske utvalget deltok i Kunnskapsdepartementets høringsmøte vedrørende revisjon av forskningsetikkloven 23. september 2015 i Kunnskapsdepartementet.

4. Oversikt over møter i 2015

Møter i Forskningsetisk utvalg:

9. mars 2015 0900-1230

16. september 1200-1400

16. oktober 0900-1100